

PERŽVALGA.

— Prancuziskas iliustruotas laikraštis „Le Naturaliste“, isšeinantis 2-syk ant mėnesio Paryžiuje (46 Rue du Bac), N. 320, savo įžanginiame straipsnyje „L'Histoire naturelle et l'ethnographie a l'Exposition universelle“ tarp kitko sžtai ką kalba apie lietuviszką parodą (p. 150):

„Įeidami į ethnographiską muzėjų Trocadero atkreipkime savo atidą ant lietuviszkos parodos. Pirmiausiai puola į akį lietuviszka grinczią su charakteristiską grupą. Vitrinose ir ant sienų matyt akvili darbai iš Lietuvos: audimai, mezginiai, išsiuvinėjimai ir kiti. Žinoma yra, kad lietuviai, kitą syk prigulėję prie Lenkijos, dabar yra po valdzia Prusų, o ypatingai po valdzia Maskolijos, kuri juos nemielaszirdingai spaudzia. Jų kalba kuri panieszi į sanskritą daugiau, ne kaip kitos indoeuropėjiskos kalbos, yra uždrausta. Didelis skaitlius lietuvių turėjo emigruot į Ameriką. Szi tauta, kuri atkakliai prieszinasi myriui, užsielpno pilnai mūsų simpatijas“.

— Vokiszkas kasdieninis laikraštis „Tilsiter Zeitung“, isšeinantis Tilzėje, savo priede prie No. 194 sžteip raszo:

„Ant visasvietinės parodos Paryžiuje yra visokių tautų namai ir grupos su jų tautiskais parėdais, naminiai iszdarbais, ginklais ir įrankiais. Mūsų lietuviai tenai teipgi puikiai pasirodo. Viename skyriuje, kuris virszui turtinagai papuosztas su audimais, kokie Lietuvoje yra iszaudziami, tarp kurių yra isz didelių raidzių žodis „Lithuanie“, ir paskui grupą, kuri tikriausiai perstato lietuvių gyvenimą ir suteikia garbę parodos iszstatytojams. Yra tai lietuviszko ukininko grinczia su visais, ir mažiausiais, rakandais, originaliszkaip parengta, kurioje

szeimininkė atėjusius svečius vaiszina. Labai puikus paveikslas. Apart grupos prieszais grinczią stovi stiklinės vitrinos su lietuviszkais rankų iszdarbais ir lietuviszka literatura iszstatytos. Prie stulpų szonų yra paveikslai isz lietuvių gyvenimo, paveikslai garsingesniųjų lietuvių ir tt. (Vienok apraszymas apie grupą, ne tikrai perstato jos reiszkimą).

— Berzlio 22 dieną Karaliaucziaus universiste apturėjo laipsnį „philosophijos daktaro“ p Vilius Gaigalaitis, lietuvis. Dissertacija, už kurią jis tą titulą laimėjo, paaukko ta žinomam lituonologui prof. Bezenbergeriui, turi sekantį vardą: „Die Wolfenbuetteler Litauische Postillenhandschrift aus dem Jahre 1573. Erster Theil: Einleitung und Lautlehre“. Tilsit 1900, 8-vo. 59 lapai. Kaip isz szito veikalo matoma, p. Gaigalaitis yra patogus žinovas lietuviszkos kalbos, ir mes szirdingai jam velyjame su tokiu jau pasisekimu ir tolymesniais mūsų kalbos tardymais užsiiminėti. Pons Gaigalaitis gyvena dabar Euducziuose, kaipo kunigas, pas Ramuczius, Prusuose.

— Petrapilėje nesenei susitvėrė tenykszezių vokiezių draugystė dėl įtaisymo, „naujo vokiszko teatro“ ir trumpame laike pasisekus daug pinigų surinkti, tasai teatras sziamė Rugsėjo mėnesyje taps jau atvertas. Szitame darbe didžiausi nuopelnai priguli tulam „pruseliui“, p. Pipirui (lietuvių kunigo isz Klaipėdos sunus), vyriausiam redaktoriui iszleidziamojo Petropylėje vokiszko laikraszčio „Herold“, kuriam, agitaciją vedant, pasisekė tiek daug pinigų surinkti. Ponas „Pipirs“, kaip jis patsai vadinas, dar kartą patvirtina žinomą faktą, kaip tai tankiai mūsų tautos žmonės, tarp svetimtaucezių augsztai pakyla ir kiek jie gero sveti-

moms tautoms suteikia per savo energiją ir iszmintį.

— Dr. phil. Jonas Abromaitis, lietuvis, buvęs sulyg sziol assistentas prie Katedros botaniszkos Karaliaucziaus universitete, dieną 28 Vasario laikė philosophijos fakultete praneszimą: „Die Bastardierung im Pflanzenreiche“ ir gavo titulą „docento“ prie to paties universiteto.

— Konstantinopyleje, Turkijoi, kur tarp kitų tautų ir daugybė bulgarų gyvena, ir kur kožna tauta turi savo ligonbuczius (szpitoles), nese niai su ne menku kasztu žinomojo milijonieriaus Evlagijaus Georgijev'o įsteigtas tapo ir didelis dailioje vietoje ligonbutis bulgariszkas. Ant direktoriaus szito ligonbuczio pakviestas tapo mūsų tautietis Dr. J. Basanaviczius, bet jis, budamas tuom tarpu ligotas, dar ne apsiėmė isz Varnos į Konstantinopolį persikelti.

— „Varpas“ 8-me numerije pranesza, kad maskolij valdzia paskyrusi net *asztuonis milijonus rublių* ant isz pirkimo žemės nuo dvarponių Kauno gubernijoi, kad paskui ją padovanoti maskoliams kolionistams, kad greicziaus sumaskolinti lietuvius.

— Provą katalikiszko klubo szv. Kazimiero isz Pittstono su „Vienybe“, už korespondenciją 24 num. tilpusę, jau nuneszė szuo ant vuodegos. Rugsėjo 7 dieną „grandjury“ atmetė. Kasztus už tai uždėjo ant pavieto. Už liudininkus buvo A. Raczkauckas, J. Kasulaitis ir A. Tepliuszis. Tojo klubo sanariai angliszkuose laikraszčiuose stengėsi darodyti meluodami, kad socialistiszkoji „Vienybė“ visą jų katalikiską klubą, susidedantį isz 90 sanarių, apskelbusi „tramps, thieves, rascals and murderers“, bet nei tokia viesza melagystė nieko negelbėjo. Gaila tikrai tų kasztų, kuriuos įkiszso provininkams, kuriuos,

kad paaukavę kankintiniams arba suszelpimui mokinancziوسي jaunuomenės, butu užsielpinę nuo visuomenės pagyrimą. Bet dabar ką užsielpinė apaudami provininkus? Gaila kad mūsų „broliai“ vietoje savus reikalus szelpti, szelpia svetimtauczius.

— Tasai mūsų lietuviszkasis vežimas yra vežamas vėžio, lydekos ir galbės. Waterburyje p. Grinius su pagalba kun. Saurusaiczio rengė teatrą „Genavaitę“. Trimis dienomis pirm teatro Susivienyjimo kuopa rengė tyczia balių priesz teatrą siuntimui pasiuntinio ant seimo. Kun. Saurusaitis vėl garsino, kad balius nebus ir kad bus sykiu su teatru balius. Balius buvo laikytas priesz teatrą trimis dienomis ir paskui vėl teatro vakare kitas. Kada pas mus įvyks vienybė?

— „Lietuva“ pranesza, kad Springfield, Ill. tapo inkorporuota nauja lietuviszka draugystė, Chicago'je, po vardu „Lietuvių Labdaringa Draugystė“. Inkorporatoriais yra: J. Vizsniauckas, A. Jernauckas ir V. Jankeliunas.

— „Katalikas“ labiau bijosi paminėti „Vienybės“ vardą, negu žydas Jezaus. 30 num. perspaudino isz „Vienybės“ p. Daumanto straipsnį „Lietuviszka paroda ir jos lankytojai“ ir padėjo „prisiusta“. Priesz perspaudinimą straipsnio mes nieko neturime, tikrai dyvijamės isz „Kataliko“ teip atviros melagystės ir veidmainystės.

Aukos paminklui Dr. V. Kudirkos.

L. Ereminas, New York \$1—

Buvo \$13,70

Labu \$14,70

Redakcija.

Isz Lietuvos.

Žyžmariai. (Vilniaus gub.)
Mūsų parapiją galima priskai-

tyti prie įtin lietuviszkų, vienok bažnyčioj pirmutinę vietą užima lenkiszka kalba. Pamokslai yra sakomi lenkiszka ir lietuviszka pagretomis, vienoj nedėlioj lenkiszka, kitoj lietuviszka. Bažnyčioj gieda suplikaciją, vien tik lenkiszka laike pakėlimo ir po evangelijai, o teipos-gi ir kitas giesmes. Pamokslus sako, dažniau lenkiszka o kaip szimet, po velykų, tai ir visai lietuviszkų pamokslų parapijonys neturėjo, nės kunigui kamendoriui iszvažiavus, klebonas tegalėjo vien tik lenkiszka sakyti. Vietinis klebonas kun. Jelenskis pamirszęs, sako, kalbą lietuviszką, o ir nelabai norys ją gairinti, nės ji per daug da buktai silpna: nės Miekevyczių, nės Kondratavyczių mes jug da neturime... Dar isz Valkininkų yra atkeltas czion kunigėlis už kamendorių. Buvėsis gi mūsų kamendorius liko perkeltas į Valkininkus, kame tur but ir-gi užsiims grašinimu žmonių nuo degtinės. Jo pasiėgimas, kaipo kariautojaus priesz degtinę, czion paliko nesmagią atminti. Sako, juog jis nepasigailėdavęs kaip kur užvažiuoti girtuokliui per kailį! (laikas jau butu pasinaudoti isz smagesnių įrankių apginimui žmonių nuo girtuoklystės!)

Toki mūsų dvasiszkiejie vadovai, o pagal juos ir mes netoli da nubėgome. Nors du treczdaliai mūsų parapijos namuose vartoja tiktai lietuviszką kalbą, vienok vieszose vietoje, miestelyje ar kur svečiuose stengiasi pasirodyti su sznektą lenkiszka, tarytum toji butų grazesnė. Daro jie teip dėlto, nės netur jokio supratimo. Dėlei ko nepridera teip daryti kad mato, jog ponai ir szlektos o da ir dvasiszkijs vartoja tą sznektą tai, žinoma, ir jie glaudziasi prie josios. Nės daktarų nės sziaip szviesesnių lietuvių czion nėra — mus kampelis, tarsi visų užmirsztas.

Laikas jau Žizmariecziams susiprasti ir pradėti labiau guodoti ir savo sznektą ir visus senobinius palikimus. Gana jau mums lenkiszkosios sznektos, pradėkime ginti savo kalbą, pradėkime skaityti savo knygeles ir laikraszczius. Tegul tik geri žmonės neužmirszta ir mūsų kampelio.

(Isz „Ukininko“.)

Politiszkos žinios

Amerika. Kuboje, Havanos universiteto prezidentas buvo užgynęs dominikonų zokoninkams lankytis į universitetą. Sugryžus gen. Wood isz Santiagos, dominikonai jam pasiguodė ir tasai jiems paliepė vėl lankytis universitete. Mat kunigų nelabai užkenczia kubiecziai, ir isz kur galėdami stengiasi juos vis praszalinti. Havanoje tapė įvestas prisaikintųjų sudas ir praszalinta sistema ispaniszko sudo, kur kriminaliszkas provas atlikdavo vienas sudzia.

Pilipinuose amerikoniai vėl gavo persitikrinti apie pilipiniecių norą priimti amerikonių tiekiamą laisvę. Provincijoi Bohol, miestelyje Tagbilaria, amerikoniai uždėjo policijos virszininku Pedro Samson, kuris urėdaudams organizavojo pilipiniecius ir pradzioje szio mėn. jau užpuolė ant amerikonių pas Carmen. Amerikonai rods pergaleję pilipiniecius savųjų nužudydami 1 užmusztą ir 6 suzeistus, bet ir vėl kartą persitikrino apie isztikimumą pilipiniecių urėdninkų.

Aguinaldo iszleido atsiszaukimą į gyventojus, kad jie nieko nesigailėtu dėl iszliuosavimo savo tėvynės nuo amerikonių ir mokina kiekvieną, kaip turi užsilaikyti, kaip užpulti ant amerikonių arba juos įvesti į slaiostas, kaip praneszti žinias apie amerikonus ir kad prie amerikoniszkų apicierų norint prisiartinti, reik jiems bent kokias dovanas neszti ir

teip juos nugalabyti prisiartinius. Amerikonams tokis atsiszaukimas nelabai pamėgo. Maniloje, kalinyje Bilibid, kur laikomi sugauti pilipiniecziai, užgimė maisztas. Kaliniai norėjo užmuszti sargus ir eiti savo keliu. Amerikonams laiku atėjo pagelba ir 5 maisztininkus užmuszė o 15 suzeidė.

Amerikonų praėjusę sanvaitę tapo 5 užmuszti ir apie 20 suzeistų. Kur buvo musziai visai nepaduoda. Nuo ligų numirė per 30. Tai-gi vienos sanvaitės nemažos aukos. Kad amerikonomams ant Pilipinų einasi prastai, rodo tas, kad 7000 kareivių gabenamų į Kinus, nugabeno į Pilipinus, kadangi jų czion labai reikėjo.

Pietinė Aprika. Burai traukiasi vis tolyn į sziaurryczius. Anglai užėmė jau ir Lydenburg, kur iki sziol buvo burų vyriausia vieta. Gen. Botha czion rods smarkiai gynėsi per 3 dienas, vienok paskiaus nakczia apleido savo vietą ir pasitraukė tolyn į kalnus. Gen. Bulleris užėmė visą gelezinkelį nuo portugaliszkių valdybų ir tuomi užkirto kelią privežimui burams kariszkių reikmenų isz Europos.

Ties viduriu Oranijos, pagal Basuto žemės rubezių, 2000 burų po vadovyste komandantų Fourel, Grobelaer, Bemmer ir Housebrek apsupo miestelyje Ladybrand 200 anglų ir reikalavo pasidavimo, bet anglai turėdami geras gintuves laikėsi per dvi dienas ir tame tarpe sulaukė pagelbos, kuri juos nuo burų apsupimo iszliuosavo. Bet kur tie burai pasidėjo atsitraukę nuo Ladybrand, anglai negalėjo patirti. Gen. De Wet susivienijo su komendantu Theron ir pasirodęs netoli Johanesburgo, Transvaaliuje, kalnuose.

Gen. Roberto proklamaciją, kuri Transvaalių priskyre prie Anglijos valdybų, Anglijos

valdzia užtvirtino. Tai-gi lyg jau galutinai butu burai pergalėti, bet dar siunczia 30,000 kariaunos. Szitas rodo, kad karė su burais dar toli nėra ant galo, kad reikalinga arti 300,000 didelė kariauna. Burų pulkeliai Oranijoi ir Transvaaliuje taikosi užpulti ant mažų anglų pajiegių ir transportų. Kad apsisergėti nuo burų antpuolių, anglai turi laikyti nemažas įgules miestuose ir gerai sergėti gelezinkelius. Tokiu budu milzinszkoji anglų kariauna susimazina ir negal vytisi burų arba sugaudyti juos. Pati Anglija yra persitikrusi, kad karė tol nebus pabaigta, kol paskutiniam burui nebus atimti ginklai, o jų atėmimui reik dar daugiau kariaunos negu jos ten yra.

Rytinė Azija. Maskolijai užmanius kad isz Pekino iszkraustyti tarptautiszka kariauną, Amerika karsztai tam pritarė ir iszsiuntinėjo kitoms vieszpatystėms tajį užmanymą, bet tosios tik pasijuokė isz Amerikos, kuri davėsi Maskolijai teip prisigaudinti, įtikėdama jos užmanymui. Amerika iszreiszkusi norą iszkraustyti savo kariauną isz Kinų, arba bent isz Pekino, ir rengiasi prie jo iszpildymo. Nusiantė telegramą gen. Chaffee, kad tasai taisytusis isz Kinų kraustytis į Pilipinus. Amerikos valdzia nei neįmano ką daryti. Artinasi rinkimai prezidento ir greitai gal iszsprusti valdzia į demokratų rankas, kurios tada palaidotu visą McKinley darbą užgrėbime svetimų szalių. Kad neduoti progos prieszingai agitacijai, nors su gėda užmanė savo kariauną iszkraustyti isz Kinų ir gabenti į Pilipinus, kur anos labjaus reik negu Kinuose.

Kas nusiduos isz Maskolijos užmanymo iszkraustyti kariauną isz Kinų, nežinia. Prancuzija teipgi pritarė Maskoli-

jos užmanymui, o nuo Japonijos teipgi tikisi pritarimą sulaukti. Vokietija išreiskė savo mierį veikti viena, nesutariant su kitoms vieszpatystėms. Anglija ir tos pacios nuomonės laikosi. Italija, ir Austrija eina pagal Vokietiją ir Angliją ir savo kariaunos nei viena nekraustysencijos iš Pekino. Kas iš to viso gali išzeiti, pamatysime vėliaus.

Iš Pekino labai sunku yra vieszpatystėms gauti tikras žinias, nes kaip tik sutaiso telegrafo dratus, tai kiniečiai juos tuojaus nukerta. Japonija mobilizuoja visą savo kariauną, net iš Amerikos japoniečius kviečia namon, kariaunon stoti. Kur yra Kinų vyriausioji valdžia, niekas nežino. Vieszpatystės nesutaria link tarybų kiniszkų virszininkų; vienos sutinka ant Li-Hung Chang'o, kitos vėl ant kitų karaliukų ir negal susitaikyti.

Susimusimų su kiniečiais nebuvo. Maskolija turi užėmusi jau visą Mandžuriją, bet jos neketina pasilaikyti, kol kitos vieszpatystės neturi užėmusios sau kokį krasztą. Vargu jau Mandžurija išliks nuo maskolizkos globos, kadangi ant jos spendžia Maskolija nuo senei jau ir turi net geležinkelį išzilgai išvedusi iki geltonųjų jurių.

Dalis darbu.

Cleveland, Ohio. American Steel & Wire Co. nedirbę nuo 1 Berzelio vėl pradėjo dirbti ir 600 darbininkų gavo darbą, bet su numazinimu algų iki 23% ir pailginimu darbo laiko.

Pittsburg, Pa. Blekes liejinyčiose pradėjo dirbti ir 25,000 darbininkų gavo darbą su pakėlimų algų ant 8%.

Chicago, Ill. 1500 darbininkų 49 rakandų dirbtuvėse sustraikavo dėlto, kad

darbdaviai norėjo įvesti senąjį 9 val. darbo laiką. 11 darbiečių savininkai sutiko per naują ant 8 val. darbo laiko, o 88 darbavietės tapo uždarytos.

Full River, Mass. Mampanoag & Robinson Mills vietoje numazinimo algų darbininkams nutarė pailginti darbo laiką.

Shamokin, Pa. Neilsono kasyklose atsirado didelė ugnis ir dėlto 1200 darbininkų liko be darbo.

Jellico, Tenn. Sziame distrikte buvo sustraikavę 6 kasyklų darbininkai reikalaudami pakėlimo algos. Darbininkai visi laikėsi iš vien ir kompanija išpildė jų reikalavimus.

Ashland, Ky. Geležies liejinyčia po vardu Big Furnace tapo uždaryta ant nepaskirto laiko ir 1500 darbininkų neteko darbo. — Nor-tono geležies ir vinių liejinyčia vėl pradėjo dirbti ir visi darbininkai vėl gavo savo darbus.

Southington, Conn. Aetna Nut Co. pasiryžo numazinti dėl savo 150 darbininkų algas ant 5%. Darbininkai sutiko tiktai ant 2½ ant ko kompanija nepristojo ir darbininkai sustraikavo.

Luzerne, Pa. Kasyklose Black Diamond keta pradėti vėl dirbti.

Wilkes-Barre, Pa. Vietiniai kapitalistai nutarė pastatyti czion didelį pabirką dirbimui naminių rakandų.

Banksville, Pa. Vietinėse kasyklose pradėjo dirbti pilnai visas szeszas dienas. Pirmiaus dirbo vos 2-3 dienas ant sanvaitės.

Jeannette, Pa. American Window Glass Co. pradėjo dirbti, bet unijonistai keta straiukuoti dėlto, kad kompanija priėmė prie darbo ir ne-unijonistus.

Apie Georgetown ir Hookstown, Ohio, ant farmų tapo surasti turtingi anglių guoliai

ir farmeriai sutvėrė kompaniją parengimui kasyklų.

Birmingham, Ala. Geležies kasyklų darbininkams tapo numazintos algos po 52½ ct. ant tonos. Kalnakasiai sutiko ant to, kada kompanija parodė jiems knygas kad Rugsejo mėnesyje geležies prekė nupuolusi \$11,00 ant tonos. — Bessemer Central Foundry tapo uždaryta, nes kompanijai numazinus algas ant 6% 200 darbininkų sustraikavo.

Hazleton, Pa. Straikas tapė nutęstas tolyn, vienok ant nepaskirto laiko. Abelnai tikimasi, kad straiko pavojus pereis ramiai. Straiko visai nebutu, jeigu kompanijos numazintu prekę ant parako nuo \$2,75 ant \$1,75, pakeltu algas tiems darbininkams, kurie gauna tiktai 90 ct., ant \$1,35, mokėtu algas kas 14 dienų vietoje mėnesinių ir kad butu sveriamos anglys, kad vietoje 3, 600 svarų butų skaitoma už toną 2,240 svarų. Jeigu kompanijos išpildys situotus reikalavimus, tai tuomi tarpu straiko nebus. Kompanijos su visu atsisako nuo tarybų su centralizkais unijos virszininkais ir norincijos kiekviena taikytis tiktai su savo darbininkais.

Kompanijos geruoju niekur nieko gero nepadarė dėl darbininkų. Dabar net garsina, kad prie unijos priklausu tiktai 10-ta dalis darbininkų ir juos vadina ardytojais tvarkos, net neprieteliais kitų ramių darbininkų. Ant straiko kompanijos žiuri didei baimingai; sustraikavus ir pasirodžius darbininkų drutai vienybei, jos bus priverstos išpildyti jų reikalavimus, geruoju vienok to nedaro. Jeigu visi darbininkai iš vien laikysis, sustraikavus nei vienas neis dirbti, tada kompanijos išpildys jų reikalavimus tuojaus, nes anglių, apart Amerikos, reikalauja Anglija, Vokietija ir Maskolija, kurios mokės ir brangesnes prekes, kad tiktai gautu ang-

lių. Pirmiaus nuo anglių numetė muitą Maskolija, dabar tą patį padarė ir Vokietija, taigi didelis turgus atsidarė dėl amerikonzskų anglių ir kompanijos nenorėdamos milijonų žudyti, pakels darbininkams algas, bet norint tą įgyti, visiems darbininkams be skirtumo tautų ir nuomonių reik laikytis vienybėje.

Isz Amerikos.

Ypatingi įstatymai.

New York'o siuvėjų darbavietėse moteriszkų rubų sustraikavo visos siuvėjos, kadangi darbdaviai jas isznau-dojo begėdiszkiausiu budu. Apart numazinimo algos ant 35% uždėjo dar ant jų baudas ir sztai už ką: už nusijuokimą laike darbo po 25 ct., už pažiurėjimą į veidrodį 15 ct., už snekėjimą 25 ct. ir t.t. Ir pasakojama, kad Amerikoje nėra baudžiovos.

Kas Amerikoje negalima.

Netoli Decatur, Ind. yra daug farmerių visokių tikėjimų, iš kurių nei vieni neįstengė pasistatyti sau bažnyčios pagal savo tikėjimą, nei užlaikyti kunigo. Negalėdami pavieniu pasistatyti bažnyčios, visi vienodai nutarė statyti bažnyčią iš vieno draugiszkai. Kada bažnyčia bus pastatyta, kunigą nutarė iš bent kokio tikėjimo priimti tokį, kuris pasakys geriausį, dėl visų tinkantį, pamokslą ir tokiam padovanos bažnyčią.

Akyva prova.

Mieste Bar Harbor, Me. miesczionis Van Ness buvo iszkoręs iš pietinės Aprikos burų veluką (karuną), kurį numė žemyn simpatizuoianti anglams. Ness už tokį darbą apskundė miestą ant \$5000 atlyginimo.

Perlas oistryje.

Atlantic City, N. J. E. Milerienė iš Sunbury, Pa. vaiks-

cziodama pakraszeziu juriu ra-
da uzdaryta dar dezeje oisteri,
kur atidarius deze oistryje ra-
do perla (brangu akmeneli),
uz kurj vietinis auksakalis siu-
le \$100,00, bet Mileriene ne-
pardave. Pasirodzius perlams
oisteriuose, gal pradės jų jiesz-
koti kiekviename oistryje, o
gal jau nemenkai perlu su ois-
teriais pateko į žmonių pilvus.

Supuolė į vandenį.

Penn Yan, N. Y. pas ežerą
Keuka ant priplaukos tilto
suėjo per daug žmonių, norin-
čių pasivažinėti su garlaiviu,
kur tiltas sulūžo ir į vandenį
supuolė apie 100 žmonių; 10
iš supuolusiųjų tapė sunkiai
sužeisti bei keletas menkiaus;
mat supuolė į vandenį visi ant
karto mėgno plaukti ir dau-
gelis vieni kitiems suspardė
galvas. Prigert nei vienas ne-
prigėrė.

3000 avių nutrosko.

Pietinėje Coloradoje apie
Mount Blanco, kur yra didelės
ganyklos, išdziuvo upeliai ir
szaltiniai, dėlko atsirado stoka
vandens gyvuoliams. Avių ir
galvijų piemens su savo ban-
domis turėjo trauktis į pakal-
nes, kur buvo dar nekiek van-
dens ir žolės daugiau. Gal-
vijų piemens avių piemenis ir
3000 avių nuvarė szalin, kur
visos avys dėl stokos vandens
nugaiszo. Avių savininkai ap-
siginklavo, kad nubausti už tai
galvijų piemenis ir savininkus.

Arceivyskupo

bliudus sumuszė.

New York'e į arcivyskupo
namus atėjo vieną vakarą ne-
kokis John W. Hanley ir rei-
kalavo pasimatymo su arcivys-
kupu. Tarnai jam atsakė, kad
negalima, ir tada jis įsiveržė į
valgstubę daužydama bliudus
tik ant stalo sudėtus ir viską,
kas jam pakliuvo po ranka.
Kol paszaukė policijantą, Han-
ley buvo szaunei viską apku-
lęs. Kada jį nustvėrė polici-
jantas, atsiliepė: „Jeigu arci-

vyskupas turi už ką pirktis
sau raudoną skrybėlę Romoje,
tai gal pasirupinti ir apie ma-
no brolio kapą ant Calvary
kapinių”.

Nenornaujų giedojimų.

Kardinolas Steinuber tapo
pakeltas į cenzorius dvasiszku
rasztų, kurie turi būti daleisti
arba užginti katalikams skai-
tyti. Jisai labai nėapkenczia
naujai komponuotų giesmių ir
graziais balsais giedamų baž-
nyziose, kas yra įvesta Ame-
rikos katalikų bažnyziose.
Kas zin kad kardinolas pa-
klaudytu lietuviszkų giedoji-
mų. Gal jam ir patiktu?

Neapkenczia karcziamų.

Mieste Fairfield, Iowa, nėra
nei vienos karcziamos pagal
pasidarbavimą blaiviniukų.
Aptiekorius vienok gavo dalei-
dimą pardavinėti aptiekoje
degtinę vardan vaistų, kur li-
gonių-girtuoklių vis pilna.
Izšleistojas laikraszezio „Daily
Tribune” izsguldė miesto vir-
szininkams reikalingumą ap-
tiekoje degtinės dėl vaistų ir
pagelbėjo aptiekoriui įgyti
pardavimą. Vienok tas dar-
bas nepatiko kitiems miesto
gyventojams ir jie prikale ap-
gaisinimą prie aptiekos, kad
aptiekorius ir izšleistojas laik-
raszezio laike 10 dienų izsi-
kraustytu iz miesto, ką nepa-
darius bus nubausti myriu.

Katalikų seimas.

Peorijoi, Ill. sziomis dieno-
mis esti seimas „Susivienyjimo
vokiecių katalikų Sziaurinės
Amerikos” prie kurio priguli
apie 50,000 vokiecių. Ant
seimo bus apsvarstoma keliai,
kaip geriaus auklėti ir izlai-
kyti vokietystę.

Baisus orkanas.

Praėjusę subatą siautė bai-
sus orkanas visu pakrancziu
Teksu užtakos. Orkanas lėkė
80 mylių per valandą ir viską
nuszlavė, kas jam pakliuvo

kelyje. Mieste Galveston ta-
po užmuszta per 5000 žmonių
ir nuneszta bei sugriauta apie
4000 namų. Ant laukų aplin-
kui tyso lavonai žmonių ir gy-
vuolių, bei visoki namų rakan-
dai kaipo ir dalys namų sienų
izszdraikyta. Orkanas izsz ju-
rių privarė į miestą vandens
nuo 3 iki 6 pėdų ant žemesnių
gatvių ir viską paskandino.
Telefonai ir telegrafai tapo vi-
sur sutraukti ir laike 30valan-
dų neparėjo jokios ziniuos. Dau-
gelis laivų bei garlaivių tapo
orkano pagauti ir dingę be
pėdsako. Trukiai tapo izszmes-
ti izsz rėlių. Kiek izszkados pa-
daryta, nėra dar apie tai
jokių zinių. Nelaimės pasiek-
ti žmonės reikalauja visokios
pagelbos.

Ugnys.

New York'e sudegė fabri-
kas firmos Thomas C. Clark
ant 144 gatvės, kur dirbo po-
pierą dėl dėžių visokiems tavo-
rams, kur izszkados pasidarė
ant \$50,000.

Scranton, Ky. sudegė lentų
pjovinyzia firmos Oneonta
Lumber Co. kur izszkados pa-
sidarė ant \$60,000.

Danielson, Conn. sudegė
spaustuvė laikraszezio „Obser-
ver” ir gelzkelio krautuvė, kur
izszkados pasidarė ant \$50,000.

Nelaimės.

Carmel, N. Y. dvi merginos
nuėjo į Kirk ežerą maudytis ir
abi prigėtė.

St. Louis, Mo. nutruko po-
licijos telefono dratas ir susi-
durė su elektrizsku dratu nuo
apszvietimo gatvių. Per tele-
foną kalbėjo du policijantai,
kuriedu nutvėrė į ranką gir-
dėjimo įtaisą ant vietos už-
muszti tapė; kitose vietose 11
policijantų suzeista tapo.

Pas Ridott, Ill. izszlėkė izsz
rėlių keleivių trukis, kur inži-
nierius tapo užmusztas ir apie
15 keleivių suzeista.

Beloit, Wis. bekuliant su
maszina javus tapo įtrauktas
žmogus į masziną ir sumauky-
tas.

Ką mums apsako zeme?

Mūsų žemės pavirszius mai-
nosi pamažu bet nuolatos.
Upeliai ir kalnų sriovės nuo-
latos nesza akmeninę medegą
ir krauja ją žemiaus pakalnė-
se, o didelės upės teipgi krau-
ja medegą įtekėdamos juron
izsz smilczių ir dumblo. Ne-
pasilieka teipgi be permainos
ir patsai pavirszius žemės;
milžiniszkoji ta spēka, kuri
izsz vulkanų meta stulpais ug-
nies garu, pelehus ir tekantį
ugninį purvą (lava), toji spē-
ka veikia kitose szalise teip,
kad pakelia arba nuleidzia
visą plūtą arba pavirszį žemės,
arba ir jurių. Toji spēka ki-
tados veikė dar galingiaus ir
ji izszkeldavo jurių dugną virsz
vandens, tai vel paskandydavo
milžiniszkaizsz didelius plotus že-
mės. Sykiu su tomis didelėmis,
atmainomis persimainė ir gy-
vastis ant naujos žemės, vieni
augalai ir gaivalai nyko ir atsi-
rado kiti. Paveikslai vienok tų
izsznykusių augalų ir gaivalų
neisznyko be pėdsako, likosi
jie akmenuose ir akmens aiz-
kiai mums apsako savo turi-
nyje „žemės dėjas”. Akme-
nuose arba skalose atrandama
liekanos tų seniaus gyvenu-
sių gyvunų nuo sliėkų, žuvų,
gyvaczių, driežų iki žvėrių
lidesnių zindanczių, liekanas
zmogaus, liekanas žmogaus
darbo, visus kaulus ypatin-
giausių tvarinių ir tai daug
kartų didesnius, negu dabarti-
nio laiko didžiųjų žvėrių, at-
spaudas akmenuose augalų,
medžių, arba paczius augalus
suanglėjusius arba suakmenė-
jusius. Kas lankėsi geolo-
giszkuose muzėjuose, tas galė-
jo prisiziuretė visokiems pa-
veikslams suakmenėjusių au-
galų, gyvunų, žuvų ir tt., net
žmogaus pėdoms.

Su pagelba mokslo, kaipo
chemijos, fizikos, paleontolo-
gijos (tyrinėjimas apie izszny-
kusius sutvėrimus), anatomi-

jos sulyginancijos ir tt. galime iš tųjų liekanų persistatyti sau paveiklus tolymiausių gadynių, kada tie visi augalai ir galvalai gyveno ir plėtojosi visai kitokiuose paveikluose, visai ne panėsiuose į szian-dieninius, pagal sanlygas bu-vio ant žemės. Iš tų akmenų ir suakmenėjimų, iš akmenų istorijos ir tųjų išnykusių pa-veikslų, būvimų, pažystame vieną iš gražiausių gamtos tvarinių, milžinišką visokio paveikslo gyvastį, užslėptą akmenyse po mūsų kojų, kas neatsirado netikėtai ir tobulai, bet plėtojosi ir tobulinosi pa-maži per szimtus milijonų metų.

Kur žengiamo ant mūsų žemės, visur yra kapinės, derliausios varpos auga ant tra-szios žemės, kuri pasidarė iš supuvusių lapų, medžių ir ki-tų augalų bei oro ir lytaus su-trupintų uolų; puikios mar-muro statuvos, visokie iszte-kinimai, tai kunas szimtų mi-lijonų gyvųjų, o mūsų kultu-ra szian-dieninė tai darbas de-sėtkų milijonų žmonių.

Pramonė, prekystė, nepers-tojantis važinėjimas trukių ir plaukiojimas garlaivių nega-lėtu buvoti be anglių; o tiejie neapskaitomi anglių guoliai yra tiesiog sukietėjusi masa sunaikintų, paskandytų misz-ky, užpilta smiltimis ir dumb-lu per upes ir jures, arba tapo užlietos per vulkanus ugniniu purvu gadyne žemės istori-jos, kurį tai laiką vadiname angliniu iš paleozoizsko pė-rijodo. Iš tųjų tylinezių ak-menų, ant kurių žiurime su abejone, persistato mūsų vai-dintuvėje puikus paveikslai gamtos darbų; žemė prakalba į mus kalba savo praeitės.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Thomas, W. Va. Rugsėjo 17 dieną buvo atvažiavęs pas mus kun. Lietuvninkas išz Baltimorės ir iszbuvo 4 die-

nas. Per tą laiką krikštijo, vinceiavojo ir valė nuo nuode-mių. 19 d. Rugsjuczio vietinis kun. airis buvo iszkeliavęs į Davis ir Lietuv. laikė sumą bei papasakojo liet. pamokslą. Po pamokslui apart kitko pa-sakė, kad visi turinti ukėsisz kas popieras balsuotu už demo-kratūs ant vietinių urėdninkų, nes du geri katalikai esą kan-didatais, norinti gauti urėdus, vienas ant szerifo, antras ant perdėtinio mokyklų; ir jeigu juodu taps ant tų urėdų isz-rinkti, tai daug gero dėl lietu-vių, padarysę (viens nuves į lakopą, antrasis siuntinės pi-nigus Lietuvon ir pardavinės laivakortes), ir jis pats (kuni-gas) praszys jų, kad jie už lie-tuvius užtartu, atsitikus reika-lui, ir neduotu jų skriausti. Perstatę tuos kandidatus su jų geradarystėmis, perstatė paskui ir Dr. Szliupą, kaipo didžiausį niekadėjį, kad jis (kunigas) bijotų su Dr. Szliu-pu eiti per laukus, nes jis ne-turys Dievo, duszios, o ir nei tikėjimo ir paskui užklausė: „ką Dr. Szliupas jums gero padarė, kad jį parsikvietėt ir kiszenius pinigais pripylėt? Delto, kad galėtu geriaus pla-tinti savo bedievystę! Ar jus negalėjote pasiklausti rodos vietinio kunigo arba p. R.? Jie butu jums suteikę rodą dovanai!“ (Po laikui visi ge-ri: kunigai, szerifai ir polici-jantai.)

Vienok czion užklausiū kun. Lietuvninko, ką jis mums ge-ro padarė atvažiudams po du kartu ant metų? Teisybė, apvalė mūsų duszias, papenėjo Dievo žodžiais ir palengvino kiszenius. Bet žmonių nera-gino prie skaitymo gerų laik-raszėzių ir knygų, neragino prie darbo ir aukų tėvynės la-bui, neliepė suszelpiti centu kankintiniū lietuviszės, tarpe kurių yra ir kunigų? Kodėl kunigai bijosi apie tai žmo-nėms užsiminti, nors vadinasi lietuvių vadovais, o lietuvis-

tės labiaus bijosi kaip žydas kryžiaus?

Dr. Szliupas buvo mums reikalingas ir mes jį parsi-kvietėm nesiklausę kunigo, žinodami jo mierius. Dr. Szliupas sykį atvažiavęs tiktai padarė mums daugiau gero, negu kun. Lietuvninkas jau buvęs 10 sykių. Apart kitko Dr. S. laikė prakalbas ir pa-rodė mums Lietuvos pratėvius, Lietuvos praeitę, jos didvy-rius, jos vargus ir dabartinį jos vargingą buvį; pamokino mus, ką turime daryti, kad palengvinti savo skurdų buvį, vienydamėsi į darbininkiszkas partijas ir tt.

O ką mums kun. Lietuvnin-kas papasakojė per pamokslą? Barė žmones kad už pakutą nenori vaikszezioti stacijų, paskui vėl, kad žmonės nenor nusizėminti, o kuris nenusizė-mina, tam kunigas negal duoti iszriszimo, ir privede tokį pri-lyginimą (turbut pats iszsi-lysiyjes): Kada tai buvęs vienas žmogus (kas per viens, ir isz kur?) labai dievobai-mingas ir atsižymėjęs gerais darbais. Iszgirdęs apie tai popiezius (katras?) užsimanė pamatyti tą szventąjį ir parsi-kvietęs pas save pasisodino ant sosto szale savęs ir ilgai su juomi kalbėjo. Bet kas isz to iszėjo? Tasai szventas žmo-gus likosi prakeiktu, kad pa-siaugsztino, dryso su popie-ziūm greta sėdėti, o ne nusizė-mino. Ir už tą vieną grieką pasiaugsztinimo nuėjo statei į peklą (nors peklon kelias yra kreivas). Paskui labai gailė-josi, kad mes per daug užmo-kėjome daktarui už kelionę, bet nepriminė kunigas, kiek jis pats nuo mūsų paėmė per metus. Laikė metų mes isz-mokame kunigui Lietuvninkui apie \$900,00 neskaitant krikstų, vestuvių ir tt. ir ką gero isz to turime? Už tai mus per pamokslus iszbara ir visaip pravardžiuoja! Ant galo pasakė, kad praszytumėm

nuo Dievo Dvasios szventos apszvietimo ir teip padarytu-mėm, kad Dr. Szliupas dau-giaus kojos czion negalėtu įkelti (teip kaip Pittstone pa-darė kun. Szedvydis; dėlto kun. Lietuvninkas ir liepė balsuoti už szerifą, kaipo labai gerą kataliką, kad jis mus ap-gintu turbut nuo Dr. Szliupo!). Ir dėlko teip? Dr. Szliupas nevienam atidarė akis ir ne-vienam numetė nuo sprando kunigiszką jungą. Kunigas-gi nori visai mūsų neiszleisti isz kunigiszko žako, kad ne-pamatytumėm szviesos, kad tamsoje galėtu geriaus mūsų vilnas kirpti. Jeigu bu-tumėm turėję Dr. S. vietoje kunigo, tai visai nebutumėm būvę kankinti kvarantanomis; o kunigų kad butumėm turėję ir tuziną, tai visa jų roda butu buvusi: „kentėkite su nusizė-minimu nes už tai apturėsite dangaus karalystę“. C. T.

Brooklyn, N. Y. Kaip jau „Lietuvoje“ buvo raszyta, jo-g czionais, 30 d. Berzelio, susi-tvėrė nauja draugystė po var-du „Lietuvos Sunų“ su tau-tiszkais bei darbininkiszkais mieriais, bei pagalba ligoje ir mirtyje. Draugystės mieriai gražus ir dailiai skamba, kaip ir kitų liet. draugyszių Ame-rikoje, bet tik ant popieros. Draugystė iszrinko komitetą sutaisymui konstitucijos, ir kaip ypatingai nuskambėjo skaitant konstituciją ant susi-rinkimo, perskaiczius skyrį, kad: „Ant lietuviszky tautisz-ky reikalų kiekvienas draugas turi mokėti po 1 centą ant mėnesio“. Tas vienas centas ant mėnesio sukėlė dieglį ir teip didelį, kad vienas isz draugys-tės virszininkų, lenkų bernas, net rėkti pagavo, „jog jokio cento ant lietuviszky tautiszky reikalų nereik! Paskui kas dar vėl užsimanys, kad paau-kaut kiek ant lietuviszky rei-kalų ir tiek mums prikraus tų tautiszky mokeszių, be pa-

baigos". Kiti du atsiliepė, kad tasai centas sugadys penkcentį ir už 4 centus jau negausim stiklo alaus. — Tokiu budu paskiaus tasai centas tapo atmestas. (Tai tikri Lietuvos sunus, nes dauguma isz jų iki sziol Lietuvą skriaudė, o svetimszalius szelpė. Red.)

Vienas centas ant lietuviszės reikalų tai per didelis pinigas! bet tuom draugystė, atmesdama tą centą ant mėnesio, užsipelnė pažeminimą, jog ant savo teip garbingo vardo reikalų nenori nėi cento aukauti, ir pasirodė ne Lietuvos Sunų draugyste esanti, bet tokia, kuriai reikėtu nukalti dar naują vardą? Ir draugystės pažeminimas atsitiko vien dėl lenkų berno ir rōdosi, kam lietuviams klausyti tokių rōdos, kada jie geidžia vien mūsų pragaiszties? Ant girtuoklių, kurie bijosi sugadyti penktuką dėl stiklo alaus, nėra ką paisyti, nes jie nežino ką daro. K. Ž.

Worcester, Mass. Kada mes lietuviai atsikratysime nuo ponų lenkų malonių, tai ir dabar dar sunku pasakyti. Rōds patys tikri lenkai nedaro mums tiek skriaudos, kiek patys sulenkėję lietuviai — lenkberniai. Sztai 26 Ruggjucio buvo mūsų bažnyczioje 40 valandų atlydai. Sveczių kunigų buvo 6: kun. Žebrius, Žindzius, Molekaitis ir Gričius, bei du lenkai. 19 dieną Ruggjucio vietinis kun. Jaksztytis užsakė tuos atlydus ir kad bus vyskupas, dirmavos žmones, bet kas norės dirmavotis, nėi viens nebus priimtas be kortelės, o norint gauti kortelę, turėsite padaryti auką, mažiausiai nors 50 ct. Kristus iszginė isz bažnyczios perkanczius ir parduodanczius, bet jo vietininkas kun. Jaksztytis isz bažnyczios daro turgų (rinką). Prie mūsų bažnyczios priguli ir keletas lenkų, ir jiems nedeldieniais kun. J.

atlaiko ankstybas miszias, bet dabar, per atlydus, kada susirinko daug daugiau lietuvių, iszėjo apkreiptai, kunigas lietuviams atlaikė ankstybas miszias 7 val., o suma ir pamokslas buvo dėl tų kelių lenkelių. Lietuviai per lenkiską pamokslą žiopso, žiovauja, ir dairosi kur varnos lekia. Bet kam apie tai rupintis, bile poniszikai! Panedėlio vakare tikėjomės iszgirsi lietuviszką pamokslą, bet ir tajį kun. Molekaitis vėl rėzė poniszikai. Lietuviai pastatė bažnyczią, užlaikė kunigą, o tasai lyg pasidėkavodamus už tą visą juos už nosių vedžioja. O lietuviai, tie avinai, savo tiesų nesupranta. Tiktai utarninko vakare kun. Žebrius pasakė lietuviszką pamokslą apie dirmavonę, szejp visai liet. pamokslo butumėm nėi negirdėję.

Su lenkais czion mus sumaiszė kun. Jaksztytis ir dabar maiszomės kaip barszcziai su grybais. Jeigu lietuviai iszmanytu, tai kun. nedaleistu varinėti tokių szposų.

Jonas Lietuvis.

Lawrence, Mass. Liudna žiūrėti į tuos mūsų brolius, kurie net per daug garbina svetimdievius ir, reik sakyti, vergauja lenkams. Sveiko proto žmonės rōds nusimetė lenkų jungą, bet vargszai silpnaprocziai neįstengia to suprasti, nusikratyti svetimą jungą. Szitie jie tai paskutiniai mūsų broliai nusiduoda ir dievotais, ir tankiai prie stiklo alaus kitas net kraują pralieja už tikėjimą. Tikrus tautiecius, dirbanczius dėl gerovės savo tautos ir žmonių, jie vadina szliuparniais, bedieviais ir dar kitokiais. Toki žmonelės atima energiją darbsztesniems nuo darbavimosi, ir kelintą silpnaproty patraukia ant lenkų tako, bet atsimenant, kad tą jie daro isz nesusipratimo, dovanojam jiems ir mūsų vilcis plė-

tojasi, jų neiszmanymas skatina mus prie darbo. Dirbsim, kol neiszczystysim erszkėcziuoto kelio. *Lietuvis.*

† *Cumbola, Pa.* Po ilgos ir sunkios ligos Schuylkill Haven ligonbutyje pasimirė Vincas Rumbaviczius 1 d. Rugsėjo. Szermenys atsiliko Cumboloi pas seserį ir palaidotas tapo ant liet. kapinių New Philadelphioi 3 d. Rugsėjo. Velionis turėjo 30 metų ir buvo nevedęs; czion paliko vieną brolių bei dvi seseris, (viena apsivedus) ir 4 pusbrolius, bet kur anie yra, nežinia. Lietuvoje liko tėvai ir viena sesuo. Velionis paėjo isz Igliaukos kaimo, Jevaravo valsecziaus, Senapilės pavieto, Suvalkų gubernijos.

Velionio brolis.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

New York. Vietinė T. M. D. kuopa ant susirinkimo 27 Ruggjucio, kuris skaitlingai buvo aplankytas, taravosi apie užmanymą atlikti T. M. D. seimą ir ant to visi sutikome, jeigu tiktai atsiras pasiuntinių, kurie atliktu kelionę savo kasztu. O pagal Waterburio kuopos užmanymą, kad seimas atsiliktu New York'e, mūsų kuopa noriai ant to pristoja, nes tada mumis niekas nekasztuotu.

Ant Centraliszkų virszininų, Tėvynės Mylėtojų Draugystės mūsų kuopa perstato:

Prezidentu p. V. Daukszi isz Gilberton, Pa. Sekretorium K. Bielaviczių, Jersey City, N. J. Kasierium A. Olszevskį Chicago, Ill. Knygium N. Olszinską, Cleveland, Ohio.

Ant literatiszko komiteto.

A. Lalį, Chicago, Ill.

J. Naujoką, New York.

Dr. J. Szliupą, Seranton, Pa.

Raszt. L. Ereminas.

Lost Creek, Pa. Musų T. M. D. kuopa ant susirinkimo 2 d. Rugsėjo apart kitų reikalų nutarė, kad su seimu T. M. D. nesiskubinti dar, o tiktai organizuoti masas, kad pasidaugintu draugystės sanariai ir supratimas draugystės mierių, o kada turėsim szańą skaitlių sanarių, tą kart susivaziavę galėsime ką naudingą nuveikti. Dabar butu gal tiktai prakiszimas dovanai kasztų kelionės.

Į Centraliszką komitetą perstatom: ant prezidento M. Paltanaviczių, Broad Brook, Conn. Sekretorium A. Ilguną, Gilberton, Pa. Kasierium A. Olszevskį, Chicago, Ill. Knygium N. Olszinską, Cleveland, Ohio. *Kuopos rasztininkas.*

T. M. D. kuopa isz Plymouth, Pa., ant susirinkimo 9 Rugsėjo, nutarė rinkti į centraliszką komitetą Tėvynės Mylėtojų Draugystės sekančios ypotos:

p. V. Daukszi isz Gilbertono — prezidentu,

p. Lalį isz Chicagos — sekretorium,

p. A. Olszevskį — kasierium,

p. N. Olszinską — knygiumi.

Baltimore, Md. Po ilgam lukėjimui ir pas mus susiorganizavojo T. M. D. kuopa. Pirmą susirinkimą turėjom 11 d. Ruggjucio ant kurio prisiraszė 7 sanariai. P. M. Motiejunas paaukavo knygą suraszymui sanarių. Susirinkimus nutarėme laikyti kas pirmą subatos vakarą kožno mėnesio, pakol gerai susidrutysim. Susirinkimų vieta yra p. Kriszcziuno salėje po Nr. 635 W. Pratt str. Baltimore, Md. Kuopos vyriausybė susideda isz szių ypatų: prezidentu — Simas Vencius, 214 W. Camden str., kasierium — Vincas Czėzna, 651 W. Pratt str.; sekretorium — Kazys Baltruszaitis,

641 W. Lombard str. Turim vilti kad mus miesto lietuviai parems T. M. D. kuopą skaitlingai prisiraszdamai.

Antrą susirinkimą turėjome 1 d. Rugsėjo, kur sanarių prisiraszė dar tiek. Mes nutarėm ant lygių tiesų priimti ir moteris, viena prisiraszė jau. Įstatuose vertėtu paminėti, kad gal prigulėti prie T. M. D. lygiai moters kaip ir vyrai ir tada visiems bus aiskzu.

Geistina butu, kad T. M. D. kuopa suzadytu lietuvius isz naujo, kaipu tai muzikoje, deklemacijose, prakalbose, loszimu teatru ir tt.

S. K. Baltruszaitis.

Baltimore, Md. naujai susitvėrė T. M. Dr-tės kuopa ir prisiraszė:

934 S. Vencius	-10
935 K. Baltruszaitis	-10
936 V. Czėsna	-60
937 M. Motiejunas	-60
938 Just. Kulys	-60
939 J. Perkunas	-60
940 K. Mikulskis	-5
941 J. J. Razokas, E St. Louis Ill.	-60
942 Sol. Jasaitis, Ladd, Ill.	-60
943 K. Jokubaitis Chicago, Ill.	-60
944 Emilija Gerijotienė „ „	-60

Pataisymas: 35 num. „Vie-nybės“ pakvitavonėje Nr. 922 vietoje A. Gražulis, turi buti Gražuliaviczius.

M. J. Damijonaitis.

29 d. Ruggjucio 1900 m. gavau tris rankraszczius isz „Varpo“ ir „Ukininko“ redakcijos, szitokius: 1) „Geologija“ (mokslas apie žemės pasidarymą) paraszta A Geikie's, profesoriaus universiteto Edinburge, versta S. M. 2) „Baudziava Lietuvoje“ paraszė Žmogus ir 3) „Vanduo ant žemės po žeme ir virszuje žemės“. Rusiszkai paraszė Rubakin's, iszvertė Drugys. Virsz paminėti rankraszcziai labai tinkanti mus draugystei ir į spaudą pirmiausiai duosim „Vanduo ant žemės po žeme ir virszuje žemės“. Skaitytojui

bus labai didi nauda dėl susipažinimo, kokią veikrę daro vanduo, kaip prisipildo jures, isz kur į jures ateina vanduo, ir tt. su 6 paveikslėliais. Toliaus galėsime iszleisti „Geologija“ didelės vertės knygą, tik žinoma, tokiai knygai reik daugiaus kasztų. (su 48 paveikslėliais)

Dėl praszalinimo kokių užmėtinėjimų ant centr. komiteto mes duodam visus laiszkus, gautus isz „Varpo“ ir „Ukininko“ redakcijos atspausti dėl zinios visų T. M. D. sanarių, kas gal priduoti didesnę energiją, kad susitarimas su „Varpo“ ir „Ukininko“ redakcija mūsų draugystei duoda galę atsiekime mierių. Szta kaip raszo:

„TĖVYNĖS MYLĖT. DRAUGYSTEI“
Siuncziamė Jums rankrasztį „Geologija“ Geikie's, kurio anuosyk praszėte. „Kaip prancuzai už savo laisvę kariavo“ pasiliekaime sau, leisime per „Uk-ką“, o paskui atspaudinsime skyrium. Be to, siuncziamė rankrasztį „Baudziava Lietuvoje“ ir rankrasztį „Vanduo ant žemės, po žeme ir virsz žemės“. Isz tų rankraszczių laikome už atsakanczius sziam laikui du paskutiniu, o ypatingai paskutinį (Vanduo). Jį norėjom spaudinti mes pats, bet padarymas paveikslėlių brangiai kasztuotu ir dėlei savo finansų stovio turime sziuom tarpu susilaukyti nuo tokio troszkimo. But gerai, kad Jus pradėtumėt nuo spaudimo szių mažesnių jų, juo, kad ant spaudimo „Geologijos“ daug pinigų iszeitų ir mažieje rankraszcziai gal gautų gulėt.

Mes turime dar daugiau rankraszczių, kurie bus apgarsinti „Varpe“ N 9, bet isz jų dalį pasiliksimė sau. Isz atliekamų ir peržiurėtų rasztų mes galėtume rekomenduot Jums 1) „Dusavimai“ (isz gyvenimo lenkų Poznaniuje —

patriotiszka) Swiętochowskio, vertė Žmogus. 2) „Velnius spąstuose“ (originaliszka komedija apie zydu bjaurumą ir žmonių niektikėjimus).

Apie kitus geresnius rankraszczius mes praneszime Jums vėliaus. Mes norime, kad Jums tektų geriausieje rankraszcziai, nės prie Jus rasztų žmonės galės greicziausiai prieti ir isz jų pasinaudoti.

Tik pavesdami Jums spaudimą savo rankraszczių turime atkreipti atydą ant to, kad rasztai butų spaudinami pagal „Varpo“ ir „Uk-ko“ raszybą: kiti rankraszcziai jau yra atsiųsti į redakciją pertaisyti pagal tą raszybą ir butų autoriams nemalonu pamaczius kitą raszybą. Be to, kiti pavesdami mums savo rasztus ir numanydami, kad rankrasztis gali buti persiustas į Ameriką, tiesiog persergi, kad butų užlaikyta „Varpo“ ir „Uk-ko“ raszyba.

Laukiame nuo Jus atsakymo apie tai, kaip sunaudosite Jus szituos rankraszczius, nės turime duoti apie tai žinią autoriams.

18 d. Ruggjucio 1900 m.
„Varpo“ ir „Uk-ko“ redakcija

17 d. Ruggjucio 1900 m.
TĖVYNĖS MYLĖT. DRAUGYSTEI.

Jūsų laiszkas raszytas 21 d. Geguzių atėjo, vienok tiktai sziaudien tegaliu duoti atsakymą. Priezastis to ilgo užtrukimo buvo darbai dėlei Parodos, teipgi ne greit buvo galima suzinoti tikrą skaitlių Jūsų knygų.

Knygų atrasta toks skaitlius:

„Keistucio“ 2753 egz.
atitraukus 800
lieka mums 1963 egz.
„Orleano Mergelės 2306 egr.
atitraukus 800
pasilieka 1506 egz.
„Lenkai ir Lietuviai“ pirmiau 5 d. Birzelio. Radau 997 (broszuruotų 3 egz. mažiaus, kaip Jus paraszta) ir 294 egz. kietai apdarytų. Viso 1291 egz.

Rodos beskaitant apsirikti negalėjau; galima, kad tie trys egz. dingo kelionėje, nes skrynę gavau pusiau iszilgai pertruskę, vos tiktai laikėsi. Knygas „Keistutis“ ir „Orleano Mergelė“ dar neisziustos ir tiktai po dviejų sanvaiczių galėsu sutaisyti ir isziųsti.

„Varpo“ ir „Uk.“ redakcijos
knygininkė
M. Zauniutė.

Atsakymą „Varpo“ ir „Uk-ko“ redakcijai jau parasziau. Dabar dar isziųsim į ten 1900 egz. „Grovo Kyburg'o kelionė Lietuvona 1397 m.

Teipgi praneszu T. M. Dr. kuopoms, kad p. A. A. Jocis isz Phila., Pa. padovanoja 750 egz. „Kuomi žmonės gyvena“. Apie szitą knygutę paduodu T. M. D. kuopoms ant apsvarstymo, kaip ją dalysim sanariams? Asz nuo savęs paduoczia teip: Isziuntinėti visoms kuopoms, o kuopų prezidentai pardavinėtų T. M. D. sanariams po 5 ct., nėsanariams po 15 ct. (tokia jos prekę). Visos kuopos yra užpraszomos prisiųsti pinigus į centr. kasą kiek kuri turi surinkusi. Cent. sekr.

M. J. Damijonaitis.

Beszirde.

— Argi yra nieku dėl tavęs, jog mano visa laimė guli tavo apiekoj? Ar ir asz esiu dar viena auka isz daugelio, kuriuos tu privylei ir su linksmumu atmetei lygiai kaip vaikus? Ak! Dievas nesutvėrė nemielaszirdingesnio sutvėrimo už gražią vilioją be szirdies! Nesigink! Vartojai visokį pritraukimą kaip tik iszgalėjai, idant pamylėcziau tave, ir tau pasisekė. Turėsi manęs dabar klausyt. Asz myliu tave! Asz myliu tave! neiszsikalbėk. Asz nenoriu galutino atsakymo sziaudien. Rytoj ateisiu dėlto. Ak, kaip bucziau laimingas! Prisiekiu,

kad niekados nesigailėsi. Jei-
gu atsisakysi, tai nusiysi dar
vieną vyrą į pragarą!

Tą pasakęs Jonas apsisuko
ir staigu išėjo.

Hilda Phare žiūrėjo ant jo
atsitolinimo su jausmu nesma-
gaus pasidrovėjimo. Pasisekė
jai išlosyti meilę „moterių
neapkęstojaus“, vienok per-
galė likosi giliai jos užkietė-
jusiam vyliūnės gymyje, nors
stengėsi jausti jautrumą, kada
Jonas kalbėjo.

— Lyg tai manė kaltė, kad
vyrų pamyli mane. Su visais
apsivesti tik aš negaliu. Iš
tiesos Jonas man patinka, vie-
nok nenoriu apsivesti, noriu
dar ilgiau laikyti savo val-
nybę. Graži merga gali bent
kokiame laike lengvai susižie-
duoti, bet reik negražios, kad
greitai atsiliuosuoti nuo susi-
žiedavimo. Taigi ir patogū-
mas turi savo priesizingą
pusę.

Teip užbaigė nusijuokdama
pati sau, o kad paszalinti nuo
mislios pasikalbėjimą, paėmė
laikrasčių ir tuoj užmirszo vi-
są savo meilę viliokiszką gy-
venimą. Dabar ji manė apie
tai, kaip „grazioji Phare“ ant
karalienės pokilio virszins vi-
sas gražias merginas ir bus
pasigėrėjimu akims visų sve-
čių.

— Mano miela Hilda, ar
girdejei baisią naujieną?

Hilda dirstelėjo augsztyn
iš savo smagiosios kedės, ku-
rijoje sutingusi sėdėjo ant pie-
vos po aužuolu ir be žingeidu-
mo atsakė:

— Ne! Kokią naujieną?

— Czesterienė nuszovė —
vakar po piet — savo vyrą —
graziąją merginą Dean ir pas-
kui pati save — atsakė teta,
kurios veidas buvo pilnas pa-
sipiktinimo, kuri stovėdama
szale Hildos žiūrėjo į jos gra-
žų veidą.

— Tai baisu! Del kokios
priezasties Czesterienė tai da-
rė? — užklausė Hilda atsiga-
vusi lyg ir tiesei atsisėsdama.

— Rodosi kad užtėmyjo ji
bucziuojantės su mergina su
kuria buvo susižiedavęs pirm
apsivedimo su ja. Czesteris
apsivedė su savo užmūszėja tik
del pinigų. Bet pamislyk, teip
abudu užmūszti?

— Kokia pikta beszirdė
moteriszkė, toji Czesterienė,
turėjo buti. Dar vakar bu-
vau pas ją nuvažiavusi pažiū-
rėti jos naujų drabužių iš Pa-
ryžiaus parsistų. Man net
baugu ir pamislyt, kad dar
vakar palytėjau jos ranką.

Hilda czion sudrebėjo.

— Ir iš tiesos. Man labai
gaila jų mažos mergaitės, ir
aš niekados nedaleisiu savo
mergaitėi su ją daugiau losz-
ti. Dabar einu viską aprasz-
ti jos tetai, Marei, kuri teipgi
iš to pasipiktins.

Tą pasakiusi teta Hildai nu-
ėjo namon su linksmu jausmu,
kurį visi jaučiame, kada esa-
me pirmoji ypata praneszime
atsitikimo iš tarpo mūsų
draugų.

Pasilikusi Hilda atsiloszė
kedėje ir mėgino skaitant dar
kartą nukreipti mislis. Nuo
szilumos beskaitant pradėjo
jos akys merktis ir laikrasztis
išskrito iš rankų ant zolės.

Staiga pajuto veržimą gerk-
lės. Norėjo pasijudinti, bet
neįstengė nei rankos pakelti.
Ar mirtis czion užklupo ir
vieną tiktai ant pievos? Du-
savimą jautė vis tankesnį ir
visai nustojo jausmo ir atmin-
ties....

— Kur aš dabar atsiradau?
Kas per vieni czion esanti? —
užklausė ji szale savęs stovin-
czios nepazystamos ypatos.

— Yra tai dvasės negyvųjų,
laukianczios auszros ir atida-
rymo dangaus vartų.

— Tai toji vieta, apie kurią
skaicziau dar kudikiu buda-
ma; gerai, prisidėsiu ir aš
prie to pulko ir sykiu su jeis
eisiu į vidų.

Ausztant auszrai ir Hilda
su pulku artinosi prie dan-
gaus vartų, kuriuos sergėjo

angėlai. Daugelis iš pulko
tapė įleisti į vidų, vienok di-
desnė dalis tapė sulaikyta, pa-
szalinta kas zin kur. Galiau-
siai likosi tik viena Hilda su
kita moteriszkė, kurią Hilda
išpazino už Czesterienę ir
traukėsi nuo jos tolyn. Czes-
terienė verkė, ir pamojimu
rankos pasiszaukė ją angėlas,
ir Hilda jos daugiau neregėjo
ir dangaus vartai pradėjo ver-
tiesi. Hilda priszoko isztie-
susi. rankas prie baltų sargų.

— Užmirszote mane.

— Czion nėra užmirszties —
atsakė sargai.

— Tai delko neleidziate ma-
nės į vidų?

— Tavo nuodėmės tavęs ne-
leidzia.

— Mano nuodėmės! Mano
nuodėmės! Kokios mano nuo-
dėmės? Kokį prisakymą per-
žengiau? — klausė Hilda su
jausmu savo nekaltybės.

— Penktąjį prisakymą „ne-
užmūszk“.

Nusistebėjusi ir pabugusi
Hilda szoko atgal su piktumu.
„Aš žmogzudė, kuri negaliu
kęsti szaujant pauksztelį. Ne-
teisybė!“

— Teip tu esi žmogzudė —
atsakė ruscziai angėlas. — Tu
esi kaltesnė už tąją moteriszkę,
nuo kurios traukeisi. Ji
didziame piktume ir pagundi-
nime užmūszė vien mirtinus
kunas, bet tu savo iszdidumu,
vyliumi, užmūszėi nemirtinas
dvasės. Argi tu mislyji, kad
prisakymas neturi rubežių?
Argi nepaisai, nors sakinyš
trumpas, bet turinys jo ilgas
ir nenueina praplaukimu zo-
dzio ir tu jį esi peržengusi, tą
vyriausį prisakymą „neuž-
mūszk“.

— Tik aš nieko neužmu-
sziau — atsakė drebėdama
Hilda.

— „Žiurėk sztai czion“ —
ir iszdidziai pramojo angėlas
su ranka pro akis Hildai.

Teip. Ji atmena tą jauną
veidą. Jis buvo jos pirmoji
auka, kuri jį privylė, o pas-

kiaus iszjuokė. Jis laiko dėžę
kaulelių drebanczioje rankoje
ir ant tos dėžės rikso vienas
zodis „Hilda“.

O kas tasai per girtuoklis,
žiurintis į ją su krauju pasriu-
vusioms akimis? Jis kelia
prie burnos stiklinę spiruto,
ir ant tos stiklinės yra zodis
„Hilda“.

— Ak aš nelaiminga, ne-
myliu sutuoktuvų, nei javs-
mų, kuriais buvau užgauta
vyro artume esant.

Krinta iš jos akių aszaros
ir sutveria žodį „Hilda“.

Mato dar vieną veidą. Vei-
dą praėjusio meto vyliūnės.
Iszblyszkęs kaip giltinė, szale
jo stovi szaudyklė su zodziu
„Hilda“.

Hilda puola į kojas angėlui
graudziai verkdamas.

— Teip, tikrai esu žmogzudė.

Jos paczios graudus verks-
mas iszbudino ją. Paszoko
nuo kedės visa drebėdama;
kaklo ryszelis buvo apsisukęs
ant kedės virszaus vieno vir-
balo ir veržė kaklą.

Kitą dieną atėjus Jonui,
prizadėjo už jo tekėti ir su-
tuoktuvų žymę, beszirdės —
vyliokės, prispaudė savo lupo-
mis. Vertė *Lietuvė*.

Isz visur.

Glasgove apsireiszkęs maras;
viena szeimyna iš tėvo, moti-
nos ir dukters susidedanti, ap-
sirgo ir tuojaus numirė. Su-
sirgusių yra per 100, iš kurių
13 numirė jau teipgi.

Maskolija keta užginti isz-
vezimą javų į užrubežį dėlei
neužderėjimo szj. metą, kad
neužtikty vel badas.

Vokietijos ciesorius nukako
į Erfurtą ir kad jo anarchistai
nenuzudytu, policijantai nuėjo
pas visus italus ir jų neiszlei-
do isz gyvenimų, kol neiszva-
ziavo ciesorius atgal. Baimė
turi dideles akis.

ATSKAITA DELEGATO

įrengimui lietuviško skyriaus ant visosvietinės parodos Paryžiuje 1900 m.

Įėjimas

Nuo Parodos Komiteto Amerikoje:	fr. ct.
18 d. Sausio. £ 20-7 4	512 —
16 d. Kovo	100 —
3 d. Balandžio	2565 —
14 d. Gegužio	1024 —
labu frankų	4201 —

Iszleidimas.**I Įrengimas grincijos**

1 sienos	115 —
2 pečius, frontonas ir sustatymas	80 —
3 tepliorizki darbai prie grincijos	250 —
4 stalas grinciziai	17,50
5 kartis lopsziui, abrozai	2,30—464,80
II Įrengimas grupos tautiszkuose parėduose.	
6 padarymas 6 manekinių ir jų aprėdymas	1200 —
7 fotografijos 2-jose porose apsteliuotos p. Ž.	26,60
8 daiktai pripirkti prie kostiumų ir scenos	12—1238,60

III Vitrinios ir spintos

9 4 vitrinios zemos ant 2-jų didelių pastovų (N1, N2, N3, N4)	126 —
10 Vitrina dailios daiktams su stikliniais szonais ir virszum (N5)	70 —
11 vitrina ukininkystės daiktams (N6) (virszutinė dalis 40 fr., zemutinė — 60 fr.)	100 —
12 1 didelė spinta knygnynui su stiklinėmis durimis ir vienu szonu (N7)	70 —
13 2 mažos spintos knygomis (N8 15 fr., N9-25 fr.)	40 —
14 priekabai, ramsčiai ir prikalinimas 2-jų mažųjų spintų	11—417—

IV Ekspوناتai ir jų pargabenimas.

15 ekspوناتai ir Suvalkų gub.	143 rub. 78 k. — 381—
16 „ „ Kauno gub.	163,50
17 pargabenimas daiktų atėjusių isz Suv. gub. ir Prusų . . .	12,10
18 už knygas atsiųstas isz Amerikos primokėta (1-ą syk 7, 2-ą syk 9,55)	16,55
19 už atsiuntimą iszdrožyto pypkio isz Londono	2,50
20 už 2 egz. zemlapio Maciejevskio	2rub. 5,—580,05

V Sudavadyjimas lietuviszkų rasztų ir kiti intrologatoriszkai darbai.

21 įriszimas 153 knygų atsiųstų isz Amerikos	230,65
22 įriszimas bibliographijos Baltromaičio	2,—
23 įspaudimas užvardyjamų ant storesniųjų atsiųstų isz Prusų knygų	5,80
24 maksztys „Lietuvai“, ir „Saulėi“, pavyzdžiams	7,55
25 albumai audeklų ir juostų pavyzdžiams	6,—

26 pamuszimas su audeklų zemlapio Maciejevskio	1,50—253,50
--	-------------

VI Kataliogas lietuviškų prancuziszkų kalbų

27 pataisymas vertimo kataliogo isz lietuvišką kalbą ir klasifikacija lietuviškų pagal jų turinį	40—
28 už atspaudimą 1000 egz. prancuziszkio kataliogo	225—265—

VII Sandymas ir atlyginimas už pagelbą.

29 tapicieriui — dekoratoriui	25—
30 pagelbūninkui (mokėta po 6 fr. už dieną)	68—
31 tarnams Trocadero	12,70
32 užziūrėtojams lietuviškų parodos (2-m po 10 fr.)	20—
33 darbininkams (pourboir)	3,50—129,20

VIII Yvairūs daiktai.

34 raudonas audeklas iszmuszimui sienų ir vitrinų	26,50
35 vynys, spilkos, vielos	5—
36 klizai, kvarba, kartonai	6,80
37 kopėczaitės laikraszcziams	4—41,30—

IX Portretai ir fotografijos

38 7 portretai rasztininkų 24x30 (6 po 7 fr., 1—8 fr.)	50—
39 2 portretai, didžiųjų Lietuvos kunigaikščių 30x40	20—
40 padidinimas (24x30) 2 paveikslų artojų	7—
41 rėmai portretams ir padėjimas jų pristatymui	48,50
42 už atmuszimą paveikslų nuo klizų	7,70—183,20

X Padarymas mapų.

43 istoriszkos	24—
44 ethnographiszkos	15—
45 ekonomiszkos	12—
46 laikraszczių mapos	13— 64—
47 XI Žygiai dėl parodos reikalų Paryžiuje	81,50
48 XII Korespondencija (nuo 5. XI 99 iki 16 VII. 00)	57,70

XIII Iszleidimai delegato.

49 kelionė: (2-syk isz Londono į Paryžių 64,20, 2-syk isz Paryžiaus į Londoną 64,20)	128,40
50 užlaikymas kelionėje (4 d. po 3,50)	14—
51 užlaikymas Paryžiuje nuo 24. I. iki 8. II ir nuo 17. II iki 17 VII rukuojų po 3,50 fr. už dieną	588—
52 vieta	334,90—1065,40

visu labu iszėjo 4791,75

visu labu įėjo 4201—

Deficitas frankų 590,75

31 d. Liepos 1900 m. Daumantas.

P. S. Szi atskaita neapima visų parodos iszleidimų; tarp kitko ezion nemėti yra iszleidimai padaryti dėlei parodos reikalų Prusų Lietuvoje, be to negalima buvo iksziol sulaukti atsakymo nuo tulų tautiečių, kurie dalyvavo pa-

odos trusuose. Užbaigti galutinai visas pinigiszkas parodos rokundas galima bus tik pasibaigus parodai, juo kad daug daiktų yra skolinta (ypatingai isz Prusų Lietuvos) ir nežinia, ar visus daiktus galima bus gražinti nenupirkus jų arba neprimokėjus už jų sudevėjimą. Ezion teipgi nepriskaityti yra pinigai iszleisti ant nuėmimo lietuviszkos parodos paveikslų, nėra tie kasztai yra suriszi su iszleidimu albumo lietuviszkos parodos, o to albumo dabar iszleisti negalima nės daug paveikslų paimta yra parodai.

—Prie atskaitos pridedu kontraktus ir pakvitavojimus priėmusių nuo manęs pinigų. Smulkios atskaitos neiszduodu, bet, jeigu butu reikalas, galėsiu duoti paaiszkzinimus parodos Komitetui Amerikoje.

Daumantas.

Atskaita parodos knygninkės.**Iszleidau:**

1) Apdarymas knygų su mk. pf. lotyniszkomis litaromis	68,05
2) Nupirkimas*) dalies knygų su gotiszkomis litaromis, jų apdarymas, ir žygiai dėl jų	58,73
3) Nusiuntimas daiktų į Paryžių	59,61
4) Nutraukimas paveikslų figuroms daryti	23,50
5) Atspaudimas katalogo knygų su gotiszkomis litaromis	20,00
6) Siuntinėjimas smulkesnių daiktų	20,88
7) Korespondencijos	13,46
8) Žygiai	5,10
9) Smulkus iszdavimai	6,60

labu markių 275,93; frankų 344,90

Priėmiau:

1) Nuo parodos Komiteto isz Amerikos	49,68 Mk.
2) Aukų isz Prusų Lietuvos	9,05 „
	labu 58,73 „
Kitus pinigus (275,93 mk. 58,-73mk.)	217,20 mk. priėmiau nuo parodos kasieriaus p. Zauniaus.
	Rokaicziai 17 d. Rugsjuezio 1900 m.
	M. Zauniutė.

*) Nupirkta už 17,93 Mk.

LATVIU TAUTA,

KITAKART IR ŠIADIEN.

PARASĖ
JONAS SLIUPAS, M. D.

(Tąsa)

Nors Kuršo ir Vidziamio valdymierai pritarė jo projektams, tačiau išėjo ilgokas laikas, iki jie tapo praktiškai įvesdinti. Maskolijoje buvo 4 jurinės mokslainės, bet įrengtos ant kitokių pamatų, negu patarė Valdemaras: ten buvo augšti keliametiniai teorėtiški kursai! Mokintojai anose ir jų draugai su visomis keturiomis šoko tvirtinti, kad Maskolijai naujos mokslainės nederinčios: ar jie neišmanė svarumo žiamionims jurinių mokslainių, ar gal bijojosi netekti vietos patys ir pašalpos nuo valdžios — juk Kronštado jurinė mokslainė viena gaudavo 15,000 rublių ant metų! Tad Valdemaras pakvietė Vidziamio jureivius ir jurmalninkus, tegul patys ant savo rankos įsteigia jurines mokslaines pagal jo užmanyta planą; aukos pradėjo plaukti, ir susidėjo į 600 rublių, ir 23 d. lapkričio 1864 m. žiamionys atvėrė Ainašuose privatišką mokslainę, be jokios nuo valstijos pagalbos. Nuo tos dienos Baltijos jureivystėje prasidėjo naujas laikmetis: tapė padėtas pamatas dėl įstatymų ateinančioms jurinėms mokslainėms ir pamatas mūsų toleivei laivininkystei. Pradėtas darbas gerai sekėsi. Ant laimės gautas buvo ištikimas mokytojas, kurs žiemos laike čakliai mokino, o vasaros mete, pats paveizdą duodamas, buvo vadovu tūlo jurmalninko pakraštinio laivo į užrubežinius uostus. Mat seni vyrai ėjo į mokslainę mokytiesi, idant galėtu saviems laivams vadauti. Tarp jurmalninkų radosi didelis krutumas ir spendimas priė toleivės laivininkystės. Laivininkai pamatė, kad namie auga ištikimi laivų vadai, ėmė statyti toleivius laivus ir jų pasitikėjimas nebuvo užvilts. Latvių sunus parodė, kad jie yra arti užsitikėjimo ir kad, įgyję mokslą, jie įsteigia vadauti laivams po tolimas plačias mares ir parvežti namon „auksą purais“.

Ainašių jurinė mokslainė parodė, kad Valdemaro sistema yra derinti, ir su jos pagalba jis apgalėjo savo priešgynas; 27 d. jaunio 1867 m. vyriausybė patvirtino jurinių mokslainių įstatymus pagal Valdemaro sistemą. Rods su tuomi užbaigė gyvenimą brangios jurinės mokslainės Chersone ir veikia potam Kronštadte. Dabar Valdemaras kreipėsi prie valdžių gubernijų, idant gelbėtu steigti jureivystės mokslaines. Įpačiai Kurše, nuo 1869 m. gubernatorius Lilienfeld nerimo, iki Kurše sutapė atvertos jurinės mokslainės. Mokslainė tapo įrengtos dėl žiamionų, ir ėion išaugo jurmalnių laivininkai ir laivai. Nevektuo mūsų laivininkai Valdemarą apšaukė „mūsų laivininkystės tėvu“. Nuo 1867 m. apsigyvenęs Moskvoje, jis tapė valdžios siūstas apkeliauti kelisysk pietinę Maskoliją ir jos šiaurės pakraščius, taip gi Svediją, Norvėgiją, Angliją, Daniją, Ulandijos ir Vokietijos jurmales. Per Valdemaro darbštumą, 1872 m. tapė įsteigta Moskvoje draugystė dėl glamonejimo jureivystės, kuri vėliaus įgyjo šakas ir bendrus visose jurmalėse. Draugystė buvo tarpininku tarp jureivių ir valdžios. Jos uždavimu yra glamonėti jureivystę ir rupintėsi apie jurines mokslaines, ir tam uždavimui ji su

pasekme yra pasidaravusi: ji prašalino tulas paines nuo jureivių, išleidė mokslainėms derinčias knygas, ir 2 syk atlaikė seimą mokytojų prie jurinių mokslainių iš visų Maskolijos jurmalnių, kur apsprendė tulas jureivystės klausimus. Apart to, Valdemaras stengėsi įsteigti laivininkystės draugystės, kurios neštu pelną nevien jurmalninkams, bet visiems Baltijos gyventojams. Jis ragino Latvius ir Igaunius dėtiesi į kruvą laivininkystės dalykuose jau nuo 1878 m. Ir taip tapė įsteigtos. Draugystės Linda, Austra ir k. Jeigu draugystėms nevisur sekėsi, tam kalta ta aplinkybė, kad mūsų žiamionys nepratę yra dar vartoti didelius kapitulus ir nemoka tinkamai apglėbti platų darbo lauką. Prieg tam pirkliai nepažinojo Latvių jureivius, ir žinoma Latviams tekdavo prastesni tavorai vežioti negu svetimžiamiams. Pradžia Latviams buvo sunki. Sudeję keletą šimtų rublių, jie ėmėsi pirkti medį ir statyti laivus. Neretai už skolytus piningus jie įrengė laivų takelazą. Į tulą laiką dvimastis laivas užėmė vietą vienmastinio, ir jis brangiaus parėjo. Tačiau ir tamė gelbėjosi Latviai, skolindamiesi piningus, pagal įgalėjimą. Galiaus ir trimastinius toleivius laivus Latviai įsitaisė ne be vargo ir skurdo. Tokiu budu šiadien Latviai yra įgyję lygias tiesas su kitų jureivių tautomis, kas prie šiadykščių lenktynių nebuvo lengvu pasiekti. Šiadien jie moka pasistatyti geresnius ir stipresnius laivus negu seniaus, ir tas pamažino mokestis už laivų apsergėjimą ir palengvino gavimą frachto. Tačiau pelnas laivų šiadien mažesnis yra negu buvo 30 metų atgal: mat patys laivai brangiaus kaštuoja, geležis ir medis Baltijoje pabrango. Seniaus laivas pelnydavo nuo 60-80% savo vertybės, šiadien gi turi pasikakinti su 30%. Laivų statyme pastarame laike daro dideles lenktynes Anglija ir Amerika, įpatingai statyme garlaivių. Nežiurint į visas kliutis bėgyje 25 metų mūsų jurmalninkai įgyjo į 250 toleivių laivų, kurių vertę galime drąsiai sprėsti ant 2½ milijonų rublių: tai yra pelnas Latvių ir Igaunių jureivių bėgyje 25 metų! O juk apart laivų, daugelis jureivių įsitaisę yra ar nusipirkę už pelnytą naudą namus, ir turi žmonišką gyvenimą.

Kas tēmytina yra, tai ta aplinkybė, kad Igauniai, kurie pajurinėje laivininkystėje buvo pralenkę Latvius, yra atsilikę šiadien toli užpakalyje Latvių toleivėje laivininkystėje: ten vėliaus radosi jurinės mokslainės, ten mažiaus yra girių ir gal but patys jureiviai nėra tiek veiklus, kaip Latviai. Tarp Latvių tolkeleivystė prasidėjo Vidziamyje anksčiaus (tarp 1865 ir 70 m.) negu Kurše (tarp 1870-75 m.). Mat Vidziamiečiai buvo labiaus prasilavinę pajurinėje laivininkystėje ir ten anksčiaus tapė atverta Ainašių jurinė mokslainė. Vidziamiečiams su trimastiniais laivais keliaujant, Kuršininkai dar ėmėsi statyti dvimastinius, ir tik vėliaus jie griebėsi už trimastinių laivų. Apie 1890 m. pirmasyk Dauguvoje supavo i Vidziamiečių keturmastinis laivas (156 pėdų ilgio), ko Ryga nuo savo žiamionų nėkadės pirm to nebuvo susilaukusi. Ir veikia Kuršininkai Ventpylėje pasistatė, rods mažesni, taip gi keturmastinį laivą. Po valei Kuršininkai ėmė pralenkti Vidziamiečius. Iš laivų surašo 1893 m. matome, kad sulyg 1875 m. Vidziamyje budavo daugiaus laivų statoma negu Kurše, nuo 1875 iki 85 m. Vidziamis ir Kuršas statė laivus vienokiamedaugyje, bet nuo 1885 m. Kurše buvo jau daugiaus statoma. Nuo 1883-93 m. buvo Kurše statytų 63 laivai, 15,000 lastų dideli, o Vidziamyje 52 laivai, 14,000 lastų dideli. Tai gi

1892 m. sulyg 1893 m. liepos mėnesio po didžiamarius važinėjosi 11 Kuršininkų laivų ir 8 laivai Vidžiamiečių. Tokiu budu Kuršas ima viršų! Laivus šiandien Latviai statosi iš ažuolo ar pušies. Todėl pajuriuose ažuolų jau beveik su visu nesiranda. Kurše reikia ažuolą į pajurį vežti 20–30 viorstų, o ir medis pabrango! Šiandien tarp jurmalninkų randasi meisteriai, kurie moka statyti gerus ir drutus laivus.

Baltijos jurines mokslaines.

Žinios, kokias buvo įgyję pirmieji laivininkai, perėjo ant jų ainių, ir dauginosi per naujus prityrimus. Radosi įrankiai, palengvinanti keliavimą ant jurių, beje kompas rodo kelią, su sonda mieruoja jurių gilumą ir luoga rodo, kaip greitai plaukia laivas ir kaip toli jis yra nukeliavęs. Tuos įrankius jureiviai ėmė panaudoti jau 15-tame šimtmetyje. Vėliaus tikrai ėmė prigyvenimu moksliskai apdirbinėti ir štai, šalymais praktikos išaugo jureivystės teorija: ištyrė jures, parengė jurines mapas ir pažymėjo ant tųjų jurių gilmes ir seklumas, jurių sroves ir t.t. Išsitobulino laivstatystos mokslas, pasiplatino žinios, kaip su aprokavimais ir naujais prietaisais galima užsilaikyti ant tam tikro kelio, pasipažino arčiau su magnasinės adatos įpatybėmis, su oru ir žvaigždėmis. Toliaus išleisti tapė įstatymai, kuriuos jureiviai turėjo žinoti dėl apsiėjimo ant jurių ir uostuose. Žinoma jurė pati yra ir pasilieka pirmąją mokslainę dėl jureivių, bet visas teorētiskas žinias įgyti ant vienu jurių yra sunku, ir todėl jurinė mokslainė turi papildyti pamokymais jureivio praktiskas žinias, įpatingai tam leidžiantiesi ant tolimų kelionių.

Tai-gi jurinės mokslainės užduote turi būti jureiviams bei jurmalninkams pagelbėti, kad jie išaugtu ant tikrų jureivių; tai nėra pavidagogiskos, bet pramonės mokslainės. Pirmiausiai jos atsivėrė ten, kur jurmalninkai patys jautė jų reikalingumą: taip Vakariniėj Europoje jurinės mokslainės gelbėjo laivininkystei užvesėti. Baltijoje ir Maskolijoje per triusą Valdemaro jurinės mokslainės tapė atvertos vietose, kur jurmalninkai jų reikalingumo nejautė, nesusipažinę budami su tolkeleivyste: tos mokslainės jureivius paskudrino ir parengė ant tolkeleivystės.

Vokietije jau 17-tame šimtmetyje tuli vyrai parengė jureiviams mokslą apie laivininkystę: tuli laivų kapitonai, žiemos mete, surinkę aplink savę jaunos jureivius, mokino reikalingiausių dalykų ant jures. Tikrai 1749 m. valdzia įsteigė Hamburge ant savo kašto pirmą viešą jurinę mokslainę. 1827 m. išėjo įsakymai apie egzamenus, be kurių nei vienas negalėjo būti kapitonu ar styrininku ant Hamburgo laivų. Prusijoje tiejie prisakymai tapė daug vėliaus įvesdinti. Šiandien Vokietijoje mokytoju jurinėse mokslainėse gali būti tikrai jureivis, kurs užsiėmęs buvo jureivyste praktiskai ir prieg tam yra išdavęs reikalingus egzamenus; prie styrininko ar kapitono egzamenų prileidžia tikrai tokius, kurie ant žėglinių ar karės laivų per tulą laiką yra keliavę kaipo matrozai. Jurinės mokslainės yra po globa pirklybos ministerijos.

Anglijoje jurinės mokslainės yra iš didesnės dalies privatiškomis įrėdnėmis ir valdzia mažai maišosi į anų darbus, ir jureiviai ten yra valni. Jurinės mokslainės ten įsteigtos tapė jau seniai, ir lenktynės jų tarpe pakylėjo jas gana augštai. Valdžia tikrai 1854 m. išdavė įstatymus apie egzaminuotus vadus laivų. Dabar ten randasi egzaminacijos komisijos.

Ekzamenai turi praktiską pobudį: mažiaus ten matematikos žinių reikalauja nuo vadų laivo negu Vokietijoje. Gerai-gi reikia žinoti pirklybos įstatymus, ant kiek tiejie rišasi su laivininkyste. Kožnas aut egzameno stojantis turi būti paskirtą laiką keliavęs ant jurių. Taip pat praktiskos ir jurmalės žiamionių stovenei primieruotos yra ar jurinės mokslainės Svedijoje, Norvėgijoje ir Danijoje. Norvėgijoje gali jureivis, pabaigęs tautos mokslainę, prisirengti ant tolkeliaujančio styrininko egzamenų bėgyje vienos žiemos. Danijoje, apart viešų jurinių mokslainių, randasi dar Kopenhagene mokslainė su augštesniu mokslų kursu, kur jureiviai gali papildyti savo žinias, įgytas jurinėse mokslainėse.

Maskolijoje pirma 1867 m. buvo prie Juodųjų marių viena jurinė mokslainė, prie Siaurinių marių dvi, visos tris įsteigtos tarp 1840–43 m., be to dar buvo viena Kronštade (1828 m.) ir dvi Baltijoje. Tos visos buvo įtaisytos pagal Vakarinės Europos augštesnes jurines mokslaines su plačiais teorētiskais mokslais, ir tarnavo gangreit visatinam apsišvietimui, negu laivininkystės glamonėjimui. Todėl jų pasekmė buvo menka, ir tos mokslainės neįstengdavo parengti net vadų ne daugeliui laivų, kurie prigulėjo miesčionims, ir laivų savininkai turėjo priiminėti svetimžiamius už laivų vadus. Mokslainėse mokinosi daugiausiai augštesnės luomos žmonės. Praktiskesnės rods buvo jurinės mokslainės Rygoje (1805 m.), ir Liepojuje (1843 m.), bet ir tos dėl žiamionių buvo sunkiai prieinamos dėl mokslo išguldomo vokiškoje kalboje, jas daugiaus lankė miesčionys negu Latviai.

Dėl Latvių jureivių pagamino tinkamas jurines mokslaines triusas Valdemaro, kurs, apsipažinę su Vakarinės Europos jurmaliais ir jurinėmis mokslainėmis, mokėjo pritaikinti mokslą prie Latvių jureivių reikalų. Jurinių mokslainių įstatymai tapė patvirtinti per valdžią 27 d. jaunio 1867 m. Jurinės mokslaines gali steigti jurmalės pagastai ar kitos draugystės, jeigu randa tai reikalingu. Sulyg 1881 m. jurinės mokslainės stovėjo po globa finansų ir apšvietos minystrų; norint atverti jurinę mokslainę, reikėjo per vietinį gubernatorių kreiptiesi prie tūdviejų minystrų, prašant pavelenės. Nuo 1881 m. jurinės mokslainės perėjo povisam į globą minystro apšvietos dalykų. Pagastai paprastai šelpia jurines mokslaines, bet didžiausią dalį pagelbos anos gauna nuo valdzios. Dabar Latvių jurinės mokslainės gauna nuo valdzios 1000 iki 3000 rubl. per metus. Pagastas išrenka mokslainės komisiją, kuri peržiuri mokslainės kuštomą ir nekuštomą mantą. Už mokslainės lietas ir inventarą atsako vyriausias mokytojas. Mokytinius ir jų mokslą peržiuri inspektorai. Palei mokslą, jurines mokslaines dalina į 3 skyrius: žiamesnysis skyrius dėl pajurinių styrininkų, antrasai dėl pajurinių kapitonų ar tolkeliaujančių styrininkų, ir trečias, augštesnis — dėl tolkeliaujančių kapitonų (škyperių). Mokytojai pirmojo skyriaus turi tiesas mokytojų aprinkinių mokslainių, o antrojo bei trečiojo skyriaus mokytojai — tiesas mokytojų vidutinių mokslo įrėdinių. Taip tad Ainašių, Mangalių, Ventpylės ir Liepojaus jurinių mokslainių mokytojai turi tokias pat tiesas, kaip gymnazijų mokytojai. Kožnoj mokslainėje esti mažiausiai du mokytoju, vienas dėl praktiskų mokslų, kitas dėl teorētiskųjų. Į jurinę mokslainę gali įstoti žmonės visų luomų ir jeib kokio

(Toliaus bus.)

Saksonijai ir Turingijai le dai sunaikino daugybę javų; ant žemės prikrito per 4 colius storio ledų, kiauszinio didumo.

Popiezius suteikė amerik niszkam arcivyskupui Ireladui kardinolo titulą, kad tasai su Amerikos katalikais nesutvertu kitos hierarkijos.

Anglijai kalnakasių strai kas pasibaigė su nauda dėl straikierių. Kompanijos izpildė jų reikalavimus ir 50,000 kalnakasių pradėjo vėl dirbti.

Czenstakave per žolinę (15 Rujpucio) sudegė b žny czios boksztas. Susirinkus ant atlaidų daugybei žmonių isz vakaro 10 val. isz boksztu, kaip darydavo kas metas, pradėjo laidyti bengaliskzas ug nis ir viena rakieta nupuolė degdama į tarpą balkių nuo kurios atsirado ugnis ir visa medinė boksztu dalis isz vir szaus sudegė. 8 ugnagesiai ir keliolika žmonių griuvantis boksztas užmūšė. Po 12 val. nakczia knuigai laikė miszjas o žmonės kryžium sugulę mel de Panelės szv. pagalbos.

Italijai, mieste Genna, užsi degė dokai ir sudegė 250 pakų medvilnės.

Vokietijai, mieste Solingen, tarp kareivių iszsiplatino so cializmas. Valdžia isz nežinių nakczia visus kareivius iszkre tė, bet ar ką rado ar ne, neap garsino, tiktai atėmė daugelį gromatų nuo kareivių. Toki apsireisezkimai valdzioms yra baisiausi.

Ant rubežiaus tarp Galici jos ir Czekijos ekspliodavojo vienas kanuolės szuvis, kur 4 kareiviai užmūšti tapo o 18 sunkiai sužeistų.

Vokietijai yra didelė stoka anglių ir dėlto valdzia net ant dviejų metų numetė muitą nuo atgabenamų anglių isz kitur.

Czenstakave, Petras Czer vinski's platino socialistiską propagandą tarp darbininkų ir jį susekė Juozas Scaansen berg, tur but vokiečys, prigu lintis prie slaptos poli cijos, kurį nežinia kas nudurė pas teatrą 7 val. vakare. Siel cuose, Petrakovo gub. vėl nu durė Mozurą, kuris policijai iszdavė slapybes revoliucijo niszkos partijos. Maskolijai esanti susitvėrusi partija, ku rios mieriu yra nubauti myriu visus judoszius, kurie iszduos policijai socialistus ir revoliu cionierius. Varszavos gen gub. Imeretinskis suaresztavo jo dangelį žmonių ir nužvelg tus pastatė po kariszkų sudu.

ONLY \$5.00

SEND US \$5.00 as a guar antee of good faith and we will send you any fire proof safe by freight, C. O. D., subject to examination. You can examine it at your freight depot and if you find it the equal of any fire proof combination lock iron and steel safe made and about one-third the price charged by others for the same size and grade, pay your freight agent our special factory price and freight charges, less the \$5.00 sent with order; otherwise return it at our expense and we will return your \$5.00. 100-lb. combination lock safes for the home, \$6.95; 300-lb. office and store safes, \$11.95; 500 lbs., \$17.95; 700 lbs., \$21.95; 1000 lbs., \$28.50; 1250 lbs., \$33.50; very large double outside and double inside door safes for large business, factory, jewelry or bank, 50 inches high, 2400 lbs., \$63.75; 68 inches high, 3000 lbs., \$80.75. Freight averages 25 cents per 100 lbs. for 500 miles; for 1000 miles, 40 cents. WRITE FOR FREE SAFE CATALOGUE and special liberal C. O. D. offer. SEARS, ROEBUCK & CO. Chicago.

Vienátine Lietuviszka KARCZEMA,

užlaikau geriausią Alų, duodu dide lius stiklus, turiu visokio Vyno, ir seniausio sznapso, Avanos Cigarų, užkandis prie alaus kasdiena dovanai. Nedėlioms nuo 12 nakczia atidarau, dėl moterių įėjimas ant antro floro, kiekvienam duodu visokią rodą.

L. Friedman

Cor. 4 str. & Cutharine str. PHILADELPHIA, PA.

„Vienybes“ redakcijai gau namos szios knygos:

- Dzukiszkos dainos 75 c.
- Tvanas, H. Sienkevieziaus 80 c.
- Rankvedis senoviszkos istori jos I ir II knyga po 40 c.
- Lietuviszkas Albumas su isto riskomis vietomis 50 c.
- Katalikų bažnyczia ir mokslas 15 c.
- Antanukas, apysaka 15 c.
- Deivoniszkių kryzius 10 c.
- Ar socialistas gali buti kataliku? 10 c.
- Kelionė grovo Kyburgo 15 c.

CASH for acceptable ideas. State if patented. THE PATENT RECORD, Baltimore, Md.

Žemlapis (mapa)

Lietuviszakai-Latviszko krasz to, iszleistas inžinieriaus A. Maciejausko, lietuviszkoje kalbo je, atspausztas lietuviszkomis literoms, didumas 29x31 col., gaunamas „Vienybės Lietuv ninkų“ redakcijai, su prisiuntimu už 65 ct.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo vyro Vinco Liubino. Lapkriczio mėn. bus du metai jau kaip iszvažiavo isz Wilkes-Barre, Pa. į Bufalo, N. Y., isz kur gavau kelis laiszkus, o dabar buš veik metas, kaip jokios žinių nuo jo negaunu ir nežinau ar jis bent gyvas yra. Jeigu kas isz tautiecių apie Vincą Liubiną žiaotu, arba jis pats, teiks isz teikti mą žinią ant szito ad reso:

Marcelė Liubiniėnė 9 Horkins Lane Wilkes-Barre, Pa.

GYVASTIES GYDUOLE! Iszrasta pirm dviejų metų Europoje — Iszgdė tuka tanczius žmonij. Pargabenta Amerikon per gydymo instituciją INTERNATIONAL CLINIC. Gydo:

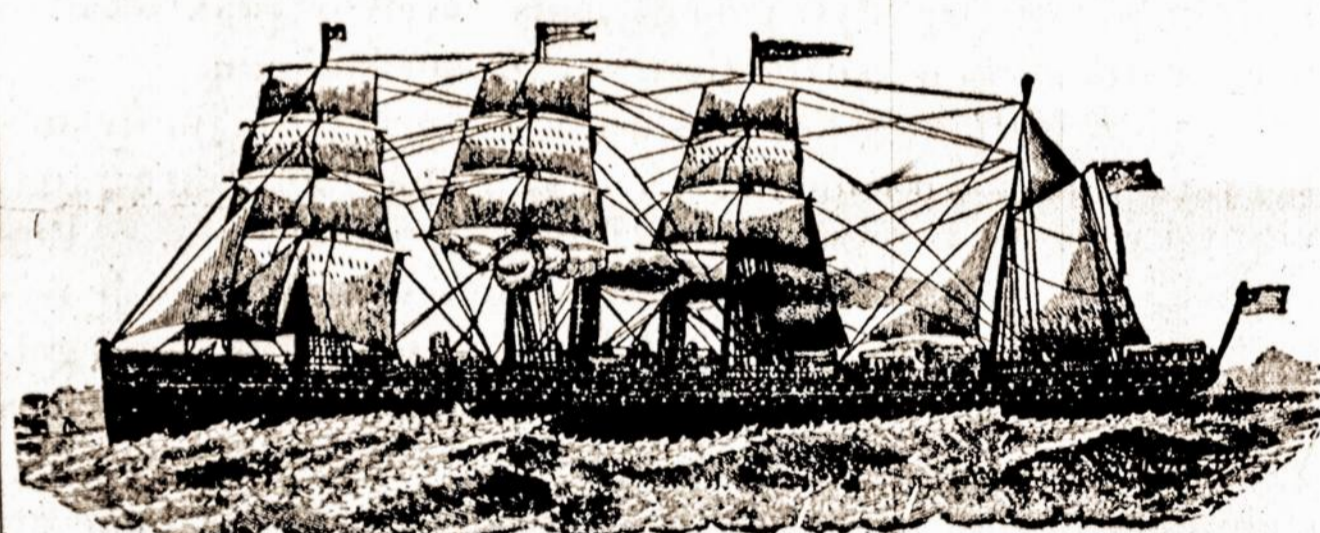
- REUMATIZMA: art etizma, skaudėjimus kry žiuje ir strėnoose, krutinėje, silpnumą kojų ir tt.
- SKILVIO LIGAS: retrovėžimą, stoką smoko, skaudėjimą po krutine ir zemlaue, užklotėjimą vidurių ir tt.
- NER ISZKAS LIGAS: anjudimą dalinį para lyžių, epilepsiją (szokis szv. Vito), galvos skau dėjimą ir tt.
- KRUPINĖS LIGAS: atskvėpimą, gerklę, uždu simą, kosulį, plautį, pradžių džlovos ir tt.
- KEPENŲ LIGAS: dieg tus geltligę, melanco liją, hemoroidus, nenorą dirbti ir tt.
- GUMBO LIGAS: sustojimą antdrapanių, sopu lingą mėnesinės tekėjimą, skaudėjimą apatinės dalies kryžiaus, tekėjimus ir tt.
- INKSTŲ LIGAS: puslės, szlapumo kanalų ir tt.
- ODOS LIGAS: iszmėtymus, dedervines, niežus.

Cyvasties gyduoles czystija kranja.

Jeigu kentl, psmėgink tik vieną plėczką GY VASTIES GYDUOLIŲ o buci dėkingas. Plėcz ka kasztuoja \$1.00 (vieną dolerį). Užpraszymai tuojaus iszalunecziam Expressu. Pinigus prisiue ti apsergėtame laiszke arba per Money Order ant adreso:

International Clinic, 8361 Superior Ave. Station S. Chicago, Ill.

Cerbtini Tautiecziai!

Turiu už garbę praneszti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant labai gerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siunczių pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuoczzių pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie zinau patiks dėl lietuvių ir nei prabaszczius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,** 686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN.

TAMAS PAUKSZTIS

Parduoda Laivakortes

ant visokių kelių (linijų) juremis kuomi pigiausiai ir ant drucziausių bei greicziausių laivų. Pinigus persiuoczzią į vi sas dalis svieto. Kad pinigai neprapultų ir greitai nueitų į tėvynę, tai siuskite per **TAMA PAUKSZTI** 123 N. Main str. PITTSTON, PA.

Teipogi T. Pauksztis užlaiko didelį sztorą visokių valgo mų daigtų, dideliu pasirinkime czeverykų, marszkinių ir tt.